

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

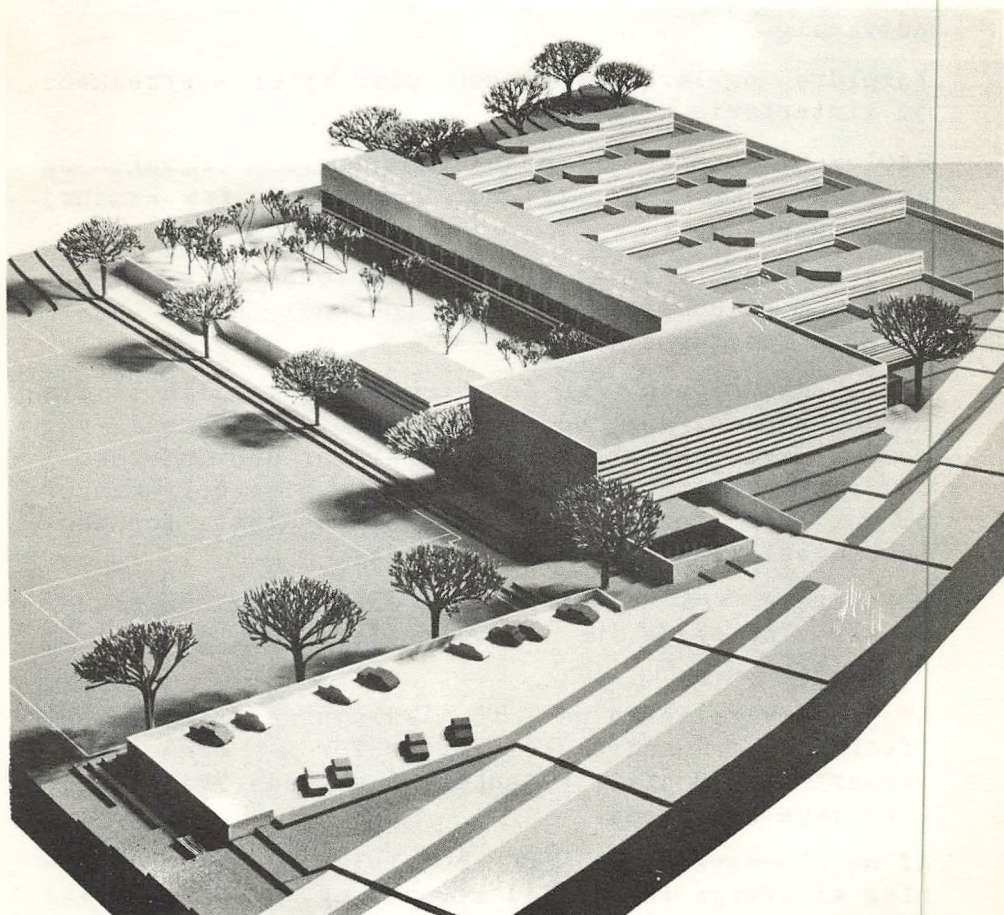

RUNDHØJSKOLEN

forældre- og lærerforeningens blad

Nr. 19.

Februar 1970.

Forældre- og lærerforeningen: 2 - Skoletilsynsloven og dens værdier: 5
Nyt fra skolen: 10 - Luciafesten i billeder: 14 - I fritiden: 18
Februartid: 24 - Theseus og Ariadne: 25

STATENS PÆDAGOGISKE STUDIESAMLING

FORÆLDRE- OG LÆRERFORENINGEN.

Rundspørge angående vinterferie.

Den 9. december udsendtes (forsinket bl.a. fordi man afventede svar vedrørende undersøgelsen fra anden side) foreningens spørgeskema vedrørende vinterferie.

Fra skolekommissionens møde den 13. november forelå følgende: "Det bekræftes, at man på en forespørgsøl under eventuelt har svaret, at vinterferie ikke kan gennemføres, da ikke alle kan få ferie samtidigt. Endvidere vil en ændring af undervisningsplanen være nødvendig.

Forældre- og lærerforeningen udarbejder spørgeskema om vinterferie.

Skolekommissionen er meget interesseret i sagen og arbejder videre hermed, når resultatet fra Rundhøj foreligger.

I øvrigt bemærkes, at skolekommissionen ikke har anmodet om en undersøgelse, men godkendt, at en undersøgelse foretages."

Skolekommissionen vil få tilstillet resultatet fra Rundhøjsskolen, der, ud fra vor skoles baggrund, var som vi havde ventet, og vi takker for den interesse, der påny er lagt for dagen for at give oplysninger om vort hjemlige syn på tingene til støtte for skolekommissionens fortsatte arbejde.

Der forelå ved undersøgelsens afslutning 182 besvarelser. 106 sagde ja til vinterferie, 66 nej, og 10 "ved ikke".

Af ja-besvarelserne gav 89 tilslutning til eventuel afkorting af andre skoleferier for at opnå skolevinterferie, 9 afviste tanken, 6 svarede "ved ikke", 2 er ikke besvarede.

Af nej-besvarelserne gav 10 tilslutning til afkorting af øvrige ferier, 44 afviste og 5 svarede "ved ikke", mens 7 undlod at svare.

Af "ved ikke"-svarene gav 4 tilslutning, 5 afviste og 1 svarede "ved ikke".

For de forskellige dag-antal for afkortningerne blev der afgivet følgende antal stemmer:

3 dage.....	12
8 dage.....	79
10 dage.....	12
14 dage.....	6
Ukendt dagetal..	73

De forskellige forslag vedrørende tidspunktet for en eventuel vinterferie fik følgende antal stemmer:

Oktober.....	3
November.....	1
December.....	4
Januar.....	13
Februar.....	72
Marts.....	3
Ukendt tidspunkt..	86

I januartallene er medregnet 4, som ønskede ferien lagt i slutningen af januar - begyndelsen af februar. I februar-tallene er medregnet 6, som kunne tænke sig januar som alternativ, og 7, som kunne tænke sig marts som anden mulighed.

Det vil i realiteten sige, at 73 af de adspurgte ville kunne holde skole-vinterferie i februar, hvis sagen kunne bringes i orden.

Enkelte bemærker, at de ingen mulighed har p.t. for at få vinterferie fra deres arbejdsplads eller selvstændige virksomheder. Flere udtaler, at de har lyst uden at have mulighed. En enkelt kommentar går ud på, at det var bedre med fast lørdagsfrihed. En mener, at efterårsferie + juleferie er vinterferie nok. En holder vinterferie i forbindelse med juleferien, og en foretrækker vinterferie, fordi vedkommende ingen sommerferie har.

Vi takker for disse og lignende kommentarer, ligesom for alle tilkendegivelserne gennem selve returneringen af blanketterne.

Foreningens bestyrelse har drøftet det nye, der sker i mange skoler landet over for tiden, nemlig at forældrene orienteres om skolefagernes "metodik". Det er blevet foreslået, at man på Rundhøjskolen i efteråret tager nogle fag op til drøftelse på denne måde, f. eks. sprog, seksualundervisning samt kristendoms-kundskab.

Om grunden i Ajstrup kan fortælles, at kulturministeriet har fattet interesse for vore planer og vil fremme vort andragende gennem fredningsmyndighederne om bebyggelse med dispensation fra skovbyggelinien i naturfredningsloven. Hedeselskabet har iøvrigt givet tilsagn om, at vi dér kan købe træer en gros til en eventuel beplantning af den nu dyrkede jord. Forære os træerne har man ikke mulighed for.

Det skal også fremhæves, at vi fra Holme-Tranbjerg kommune har modtaget lo 000 kr. til lejrskolen i Ajstrup.

Sæsonens afsluttende møde i foreningen bliver torsdag den 30. april kl. 19.30, da lederne af observationskolonien "Terrasserne" i Fredensborg, overlærer Jørgen Staunsholm og frue vil fortælle om deres arbejde.

Skoletilsynsloven og dens værdier.

Onsdag den 4. februar 1970 forelå så den længe ventede og meget forhåndsdiskuterede lov om folkeskolens styrelse og tilsyn. I april-maj vil der landet over blive valg til de nye skolenævn, som loven har fastsat skal findes ved alle skoler. Cirkulære om valget udsendes i marts.

Før vi vælger de folk, der skal sidde i vor skoles skolenævn, vil en repræsentant for kommunalbestyrelsen på et møde orientere lidenskabsløst og upartisk om, hvad valget indebærer.

Skolenævnets størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen. I Århus-området bliver nævnet formentlig på 5 medlemmer: 4 valgt af forældrene og 1 valgt af kommunalbestyrelsen blandt sine medlemmer. De, der vælges af kommunalbestyrelsen, kan figurere i flere skolenævn. Ved valget af forældrerepræsentanterne har hver "forælder" 1 stemme. Hvis der er specialklasser ved en skole, kan de, der har forældremyndigheden over børn i disse klasser, vælge yderligere 2 medlemmer af nævnet.

Skolens leder og 2 af lærerrådet valgte repræsentanter deltager i skolenævnets møder, dog uden stemmeret ved disse.

Om eleverne siges det (paragraf 71, stk. 5), at skoledirektionen fastsætter regler om, i hvilket omfang repræsentanter for elevråd, hvor sådanne findes, deltager i nævnets møder. I og med, at elevrådene i loven ønskes naturligt groende frem af et behov og tillagt de beføjelser, der vil være rimeligt efter alder, modenhed og resultater at kunne tillægge dem, er vi hermed inde i en frugtbar udnyttelse af kontakterne mellem skolen og dens elever. Tilløb til at

---

Forældreforeningens foredragsaftener afholdes i lærerværelset og samler gerne 60-90 deltagere, hvilket er ganske godt i konkurrence med TV og anden underholdning. Men Jens Højmark og Lasse Budtz serverer heller ikke kaffe for seerne!

få indplaceret med større indflydelse, havde ikke politisk tilslutning af et sådant omfang, at det var gennemførligt. Man bør dog huske, at også denne lov er under løbende revision og foreløbigt "prøvekøres" i en fireårig periode.

Mens der er et skolenævn for hver skole, er skolekommissionen for hele kommunen. Skolekommissionen er normalt på 11 medlemmer, heraf 5 valgt af skolenævnene blandt de forældrevalgte medlemmer af disse. I visse tilfælde giver amtsrådene tilladelse til, at skolekommissionerne har flere (eller færre) end 11 medlemmer. I Århus kommune vil skolekommissionen nok blive på 13 eller 15 medlemmer. Heraf vil 6 eller 8 blive valgt af skolenævnene, mens de resterende 7 eller 9 bliver valgt af kommunalbestyrelsen. 3 af disse 7 eller 9 skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen. Undervisningsministeriet fastsætter nærmere regler om valg af de forældrevalgte medlemmer og deres suppleanter.

Ifølge loven er den øverste tilsynsmyndighed stadigvæk kommunalbestyrelsen. Den træffer alle bestemmelser om skolevæsenets udformning, skoleplaner, undervisningsplaner og ændringer i disse, det sidste dog på grundlag af udkast udformet af skolekommissionen. Alle planer indgives i forslag til amtsrådet til godkendelse. Det samme gælder skitseprojekter til nye skoler. Ledere og lærere ved kommunens skoler ansættes af skolekommissionen. I forbindelse med skolenævne fører skolekommissionen fortsat tilsyn med de enkelte skoler.

Skolekommissionen er således ikke tillagt beføjelser, den ikke har haft før.

Nævn såvel som kommissioner udpeger selv deres formænd og fastsætter selv deres forretningsorden. Møder holdes, så ofte formændene finder det nødvendigt, eller når 4 kommissionsmedlemmer eller 2 nævnsmedlemmer anser det for påkrævet. Der føres protokol ved alle møder, og afvigende synspunkter skal føres til protokol. Beslutninger kan kun tages, hvis mindst halvdelen af medlemmerne har stemt derfor. Det gælder såvel skolenævn som kommissioner.

Skolenævnet fører ifølge lovens paragraf 27 tilsyn med den skole, det er nævn for, og det påser, at de i skolen optagne børn følger undervisningen på tilfredsstillende måde, og nævnet sørger i den forbindelse for overholdelse af lovgivningens bestemmelser om modarbejdelse af skoleforsømmelser.

Hvis lærerrådets afgørelse af et barns oprykning eller ikke i næste klasse indbringes for skolenævnet, træffer det den endelige afgørelse af spørgsmålet. Det kan udtale sig om sager, hvor der er iværksat en politimæssig undersøgelse, og om børneværns-sager. Det medvirker ved løsningen af sociale opgaver med tilknytning til skolen.

Sammen med lærerrådet formidler det et samarbejde mellem skole og hjem og sørger for et oplysningsarbejde blandt skolens forældre, der tager sigte på en forståelse af barnets situation i skolen.

Til gennemførelse af dette oplysningsarbejde over for hjemmene fastsættes på det kommunale budget et vist rådighedsbeløb. Loven siger intet om, hvor meget en kommune i så henseende er skyldig at fastsætte. Den nuværende Århus kommune opererer med skolenævn, og hvert af disse har et årligt rådighedsbeløb på 300 kroner.

Skolenævnet godkender efter indstilling fra lærerrådet arbejdets fordeling mellem lærerne samt den ugentlige arbejdsplan. Det godkender, ligeledes efter lærerrådets indstilling, hvilke undervisningsmidler skolen må benytte. Det stiller gennem skolekommissionen forslag til kommunalbestyrelsen om forbedring og udvidelse af skolelokalerne og disses forsyning med materiel og inventar. Det udtaler sig om planer og tegninger til nybyggeri ved og anlæg for skolen, forelagt det gennem skolekommissionen.

Skolenævnet kan afgive udtalelser til kommunalbestyrelsen om budgetforslag vedrørende skolen.

Skolenævnet kan udfærdige særlige ordensregler for skolen.

Inden skolekommissionen foretager indstilling af sko-

leinspektør og viceskoleinspektør, skal skolenævnet have forelagt ansøgningerne til udtalelse. Søger en lærer ind ved en bestemt skole, forelægges ansøgningen til udtalelse for denne skoles nævn.

Skolenævnet kan afgive udtalelser og stille forslag til skolekommission og kommunalbestyrelse om alt, der vedrører den skole, hvis nævn det er. Alle sager, der forelægges det af de nævnte instanser, skal det afgive erklæring om.

På grundlag af denne korte gennemgang af loven, der iøvrigt tillige omhandler de særlige "fritidskommissioner", ser vi en ekstra tilskyndelse til forældre- og lærerforeningens indsats med ennoget bredere tilslutning end hidtil i forældrekrederen.

Når de nye skolenævn skal vælges, er vi ikke 1 af 5, men 1 af 52 skoler i Århus, hvilket peger på vore muligheder og forpligtelser ikke blot til at deltage i valget, men til at støtte de folk, der vælges ind i skolenævnet, der bliver det nærmeste kontaktled imellem forældrekrederen som helhed og skolekommission samt kommunaladministration. Der foreligger ikke noget enten-eller i forholdet skolenævn/forældre- og lærerforening, men et motiveret både-og.

Vi må nemlig erkende:

1) Skolenævnsmemberne skal forat kunne udtale sig med nogen vægt over for besluttende og ikke mindst bevilgende myndigheder, være forhånds-velinformede om, hvad der faktisk rører sig på den skole, hvis skolenævn det er.

2) Skolenævnsmemberne skal være velskolede med hensyn til de lovhjemlede bestemmelser, der i dag kan støtte de bestræbelser, tilsynsloven utvivlsomt har.

3) Skolenævnet kan ikke ene varetage det oplysningsarbejde, loven forudsætter, hvis det ikke skal udarte til idebestemte pressionsmøder eller til autoriteternes aflevering af dagens lektie skyllet ned med en kop kommunal kaffe.

Det vil sige: Skolenævnsmemberne må have et inter-

esseret forum at snakke med. Skolenævnsfolkene må have et sted at komme, hvor løbende studiekredse om aktuelle skolespørgsmål finder sted, og skolenævnet må sige tak til, at forældre- og lærerforeningerne er der, ikke som en kile mellem lærerne og hjemmene og mellem de sidste og myndighederne, men som en agtpågiven opmuntrer til ikke at gå ind til nævnsmødernes beslutninger med defaitisme = nederlagsstemning over for storheden i det, der virkelig er at kæmpe for: den bedste skole kan ikke være god nok til vort samfunds fremtidige medborgere. Nævnsmøderne vil ofte være tidskrævende og forlange både intuition, indsigt og samarbejdsevne og -vilje. En vis inspiration kan en aktiv forældrereds give sine nævnsmedlemmer, de forældrevalgte såvel som de kommunalvalgte. Men de må ikke glimre ved deres fravær, når der kaldes til et arbejde på linje med det, der er tillagt dem, eller som vedrører deres naturlige kompetenceområde.

Lige som skolenævnene kan være tilskyndende, kan de måske også bremses i en muligt opstået aktivisme, inspireret af kræfter inden eller uden for skolen. Forældre- og lærerforeningerne kan gennem løbende opinionsundersøgelser i spørgsmål med modsætninger i - i nogen grad lodde stemningen og afspejle meningene herom og derigennem gøre opmærksom på, om en sag er praktisk gennemførlig. Med en interesseret forældrereds er alt muligt, mod den kan alt ske, men ikke fremmes og næres. Arbejdsgiveren i skolespørgsmål er til syvende og sidst hjemmene. Hvis de opfatter skolenævn som ineffektive på grund af svigtende muligheder, bliver opslutningen om dem som i lignende, tidligere situationer. At gøre nævnene effektive er at fodre dem med "stof" og følge op, at der sker noget, og hvis der ikke sker noget, så vide hvorfor. Et rimeligt spørgsmål og et fornuftigt svar, uden for lang tøven, vil skabe et godt arbejdsklima for parterne i sagen: forældre- og lærerforeningerne og skolenævnene. Det er dog dette, man tilstræber på ethvert sted, hvor noget skal udrettes.

På Rundhøjskolen kan vi kun hilse med glæde, at vi får et valg med god tilslutning.

Jørgen Hansen-Skovmoes

NYT FRA SKOLEN.

Ferieplanen har været behandlet i skolekommissionen, men er ikke færdigbehandlet i fælleslærerrådet, så de følgende datoer for ferier og fridage må tages med et vist forbehold.

Kongens fødselsdag: 11. marts.

Påskeferie: 25. - 31. marts, begge incl.

+ muligvis 1. april som erstatning for Dronningens fødselsdag.

Eventuelt 1. maj.

Kristi Himmelfartsdag: 7. maj.

Pinseferie: 16. - 19. maj, begge incl.

Grundlovsdag: 5. juni.

Sommerferie: 22. juni - 10. august, begge incl.

Lørdagsfri fra og med 2. maj.

Korenes arbejde fortsætter. Både minikoret og skolekoret opnåede fine placeringer i henholdsvis C- og B-rækken. Skolekoret har en fair chance for en førsteplads i B-rækken. Men held og uheld, de andres og vor dygtighed spiller selvfølgelig en afgørende rolle. Minikoret har klaret sig usædvanlig fint. Der var det nye i sangerdysten, at de kor, der ikke opnåede 25 points, gled ud, og det betød, at ca. en trediedel af korene ikke var med i anden runde. Alligevel fik også minikoret en fornem plads i C-rækken! Forældrekor er godt i gang med sit forårsprogram, der omfatter så vidt forskellige ting som Fynsk Forår af Carl Nielsen, et par negro spirituals, West Side Story og meget andet. Nye interesserede korister kan lige nå at komme med! Formand: Svend Brandt, Vegavej 63, tlf. 14 07 75.

Skolekoret skal til Norge i pinsen. Vi har fået invitation fra vore venner i Molde og glæder os meget til at besøge dem. Vi er så heldige at kunne være der på 17. maj dagen.

Spørgetimen, som skolen arrangerede for nogen tid siden, blev efter alt at dømme en succes. Eleverne fra 5. klasse og opefter var blevet opfordret til gennem

deres klasserepræsentanter at fremsende spørgsmål, som lærerrådet så behandlede og besvarede på et fællesmøde med alle disse klasser. Mødet strakte sig over to timer, og efter en lidt svag start kom der rigtig gang i dialogen. Det er det almindelige indtryk, at denne form er god og bør fortsættes, eventuelt også med møder for de mindste klassetrin. En mængde spørgsmål blev drøftet: Popbal, morgensang, frivillige fag, drenge/pige-fag, skolegårdens indretning, seksualundervisning for blot at nævne nogle få af spørgsmålene. Alt foregik i den behageligste atmosfære og leverede et bevis på, at en masse problemer kan klares gennem en naturlig og afslappet drøftelse af dem.

Frimærke- og avisindsamlingerne er formodentlig gået i stå. Redaktionens medarbejdere på stedet har i hvert fald ikke givet en lyd fra sig desangående.

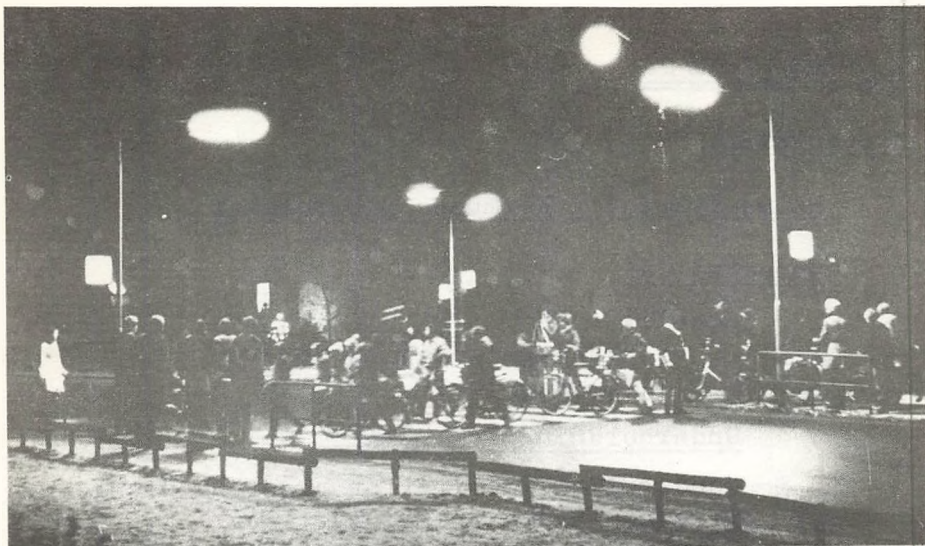
For klasserne fra 8. og opefter er der indført en "indeordning", så eleverne selv må om, hvor de vil opholde sig i frikvartererne. De har så til gengæld selv ansvar for ro og orden, og det ser ud til at fungere fint.

Skolekommissionen har taget stilling til et forslag om rygetilladelse foreleverne. Det blev et nej, og vi må derfor indskærpe, at der er rygeforbud på skolen. Uanset hvad eleverne eventuelt har tilladelse til i den retning hjemme, må vi bede forældrene være os behjælpelige med at indskærpe over for de unge mennesker, at skolen er for ikke-rygere!

Fælleslærerrådet har stillet forslag om, at der indføres forskudt mødetid om morgenen, således at der først mødes kl. 8.15 af hensyn til den stærke trafik lige før kl. 8. Forslaget skal nu behandles videre, men vi vil meget gerne - og helst omgående - høre nogle forældremøder om denne sag. Slå på tråden eller henvend Dem på skolen ved første lejlighed og sig os Deres mening om dette forslag.

Mens vi er ved trafikken, vil vi henstille til de forældre, der kører deres børn i skole om morgenen,

Fodgængerovergangen ved skolen er nøjagtig så dramatisk, som billedet viser. Tak til skolepatruljen for godt arbejde, og skam over de bilister, der respekterer den for lidt.

Mors begejstring for glidebanen står nok ikke helt mål med børnenes; men vær ikke for streng; de morer sig så godt.

I F R I T I D E N .

BIBLIOTEKER.

Holme-Tranbjerg Kommunes Biblioteker.

Oddervej 74.

Åbent:

Mandag-fredag 14-20,
Lørdag 10-15.

Underholdning for børn.

Mandag 17-17.30: TV for piger og drenge.
Tirsdag 15.30-16: Eventyrtime.
Torsdag 15.30-16: Eventyrtime.
Fredag 15.30-16: TV for de små.

Rundhøjskolen, opgang E.

Åbent:

Mandag, onsdag og fredag 14-19.

Rundhøjskolens bibliotek.

Åbent:

Mandag-torsdag 14-15.

Som hovedregel sker hjemlån fra biblioteket til elever fra 4. klasse og opefter.

I 2. og 3. klasse er der mulighed for at hjemlåne bøger fra de såkaldte klassebiblioteker, som klasselærerne forestår.

Viby Folkebibliotek, Kongevej 47a.

Åbent:

Mandag-fredag 14-20,
Lørdag 10-16.

Rådgivning for læsehemmede ved forfatterinden Sigrid Thomsen: Mandag 14-17.

Eventyrtime for 5-9-årige: Onsdag kl. 15.

Århus Kommunes Biblioteker.

Hovedbiblioteket, Mølleparken.

Åbent:

Mandag-fredag 10-20,

Lørdag 10-14.

Underholdning for børn.

Mandag 15-15.30: Vi læser og spiller plader.

Tirsdag 15-16: Vi tegner eller folder papir.

Tirsdag 16-17: Dramatik (8-11 år).

Onsdag 15-16: Lauraklubben.

Torsdag 15-16: Vi tegner eller folder papir.

Fredag 15-15.30: Eventyrtime.

Lørdag 10-13.30: De små tegner.

Ved De, at De også kan låne lysbilleder om f. eks. malerkunst på biblioteket i Mølleparken?

Teknisk Bibliotek, Ingerslevs Plads 7.

Åbent:

Mandag-fredag 14-19,

Lørdag 10-14.

KIRKER OG SØNDAGSSKOLER.

Holme kirke.

Børne- og familiegudstjeneste 2. påskedag (30. marts) kl. 16.

Konfirmationer: 5. og 12. april, begge dage kl. 9 og 11.

Søndagsskole, Holmevej 237 (selskabslokalerne) den 1., 15. og 29. marts, den 12.(?) og den 26. april samt den 3. maj, alle dagene kl. 10.

Søndagsskolens juniorkreds holder møde den første torsdag i hver måned hos konsulent Knudsen, Hortensiavej 13. Alle over 12 år er velkomne.

Tranbjerg kirke.

Børne- og familiegudstjeneste 2. påskedag (30. marts) kl. 10.

Konfirmation: 5. april kl. 9.

Frederikskirken i Skåde.

Børnegudstjeneste den 22. februar samt den 8. og den 22. marts, alle dagene kl. 14.

Konfirmationer: 12. og 19. april begge dagene kl. 9 og 11.

Fredenskirken.

Ungdomsgudstjeneste den 15. marts kl. 19.30.

Konfirmationer: 5. april kl. 10 og 12. april kl. 9 og 11.

Søndagsskole kl. 10 i kirkesalen, dels for 6-12-årige, dels for 12-14-årige.

Viby kirke.

Familiegudstjeneste den 15. marts kl. 14.

Konfirmationer: 5., 12., 10. og 26. april, alle dagene kl. 9 og 11.

MUSEER OG SAMLINGER.

Den Gamle By.

Åbent: (samlingerne)

	Hverdage.	Helligdage.
Februar:	11-13	10-15.
Marts:	11-15	10-16.
April:	10-16	10-17.
Maj:	10-17	10-17.

Århus Kunstmuseum. (Vennelystparken)

Åbent:

Tirsdag-fredag 10-16,
Lørdag og søndag 10-17,
1. onsdag i hver måned desuden 20-22.

Til og med den 22. ds. vises en udstilling af skulptur og grafik af den italiensk/engelske kunstner Eduardo Paolozzi.

Der vises også for øjeblikket en udstilling af Richard Mortensens grafik og tegninger.

Fra den 7. til den 15. marts vises udstillingen "Muh-Nu", der repræsenterer kunstnerne Poul Agger, Svend Dalsgård, Stuart Fox, Frithioff Johansen, Ib Østergård og K. Bjørn-Knudsen.

Udstillingen "Grønlandsk kunst fra Aron til i dag", som blev vist på Louisiana omkring årsskiftet, vises på kunstmuseet i perioden 21. marts - 12. april.

Århus Permanente. (Mørksgade 13).

Åbent:

Hverdage 10-16.

For tiden vises en udstilling af arkitektskolens eksamensopgaver. Denne udstilling efterfølges muligvis af en udstilling ved kunstnersammenslutningen "Guirlanden".

Påskeudstillingen vises i år i Den Permanente Udstilling.

Naturhistorisk Museum. (Universitetsparken).

Åbent:

Alle dage 10-17.

Spredning af frugter og frø hedder særudstillingen i museets forhal. Den illustrerer, hvorledes planterne er indrettede til

at udnytte de tre muligheder for spredning af afkommet, som naturen byder planterne: vindspredning, vandspredning og dyrespredning.

TEATER m.m.

Århus Teater. (tlf. 12 26 22)

Den 24. februar er der Skandinaviens-premiere på Jean-Claude Grumbergs "I morgen - et vindue til gaden". Det handler om en familie, der pludselig får de voldsomme begivenheder, som de ellers følger på sikker afstand i TV, helt ind på livet.

Teatrets næste forestilling bliver William Congreves "Det åh så gode selskab -!". Det handler om nøjagtigt det, titlen siger.

Sidste forestilling i denne sæson bliver "Spillemand på en tagryg", en musical skrevet af Joseph Stein og Jerry Bock. Blandt de medvirkende er Wandy Tworek.

Svalegangen. (tlf. 12 13 15)

Her går for øjeblikket "Cirkus Madigan" af Staffan Roos. Forestillingens emne er naturligvis kærlighedsaffæren mellem Elvira Madigan og Sixten Sparre, men stykket er også et indlæg i diskussionen om kunstnerens engagement i samfundsforholdene.

Den Jydske Opera. (tlf. 12 26 22)

De kan muligvis endnu nå at få billet til "Mahagonny" af Kurt Weill og Bert Brecht. Sidste forestillingsdag er den 23. ds.

Århus Byorkester.

Koncerter i Scala.

Den 2. marts kl. 20. Symfonikoncert. Diri-

gent: Josef Hrnčíř, Tjekkoslovakiet. Solist: Ole-Henrik Dahl (obo). Der spilles: Suk: Serenade for strygeorkester; Vincens Kramar: Obokonzert i F-dur; Dvorak: Symfoni nr. 8 i G-dur.

Den 9. marts kl. 20. Filharmonisk koncert. Dirigent: Josef Hrnčíř. Solist: Peter Westenholtz (klaver). Der spilles: Brahms: Serenade nr. 2 i A-dur; Joh. Seb. Bach: Klaverkoncert i A-dur; Rakhmaninof: Variationer over et tema af Paganini; Tjajkofskij: Capriccio italien.

Den 16. marts kl. 20. Vor tids musik. Dirigent: Per Dreier. Solist: Birgit Bastian (sopran). Program: Ib Nørholm: Exil for orkester; Niels H. Petersen: Symfoni, 1967; Schäffer: Collage + form; Alban Berg: Der Wein, koncertarie for sopran og orkester.

Den 6. april kl. 20: Symfonikoncert. Dirigent: Laszlo Gati, USA. Solist: Rafael Puyana (cembalo). Der spilles: Rossini: Ouverture til operaen "Semiramis"; Poulenc: Koncert for cembalo og orkester; Kodaly: Harry Janos Suite; Haydn: Symfoni nr. 94, "Paukeslaget".

Den 13. april kl. 20: Filharmonisk koncert. Dirigent: Per Dreier. Solist: Paul Tortelier (cello). Program: Per Nørgaard: Symfoni nr. 2, "Den uendelige"; Bloch: Schelomo; Saint-Saëns: Cellokoncert; Lutoslawski: Symfoni nr. 2.

Kirkekoncert i Domkirken. Den 14. marts opføres Joh. Seb. Bachs Johannes-Passion med Per Dreier som dirigent. Solister: Kirsten Hermansen, Eva Bornemann, Georg Jelden, Mogens Schmidt Johansen, Helmut Kretschmar, Claus Lembek. Iøvrigt medvirker Aarhus By-Orkestets Koncertkor og medlemmer af Den Jydske Operas Kor.

Rådhushallen.

På rådhuset mener man, at Påskeudstillingen vil blive vist i Rådhushallen i perioden 21. - 31. marts. Århus Permanente Udstilling mener imidlertid, at man skal have denne udstilling der. - Så nu er der hermed skabt basis for indgåelse af vædemål!

For fremtiden vil Rådhushallen for øvrigt blive mindre benyttet til kunstudstillinger. Kunstnerne ønsker gennemgående at yde støtte til kunstmuseet i Vennelystparken ved at lade deres værker udstille her.

FEBRUARTID.

Februartid,
halskatar-tid.

Hat- og huetid,
snot- og snuetid.

Tykke vest-tid,
hjemme bedst-tid.

Lægge bi-tid,
gå i hi-tid.

Kolde vinds tid,
golde sinds tid.

Sur og trist tid,
pessimist-tid.

Stille slids tid,
myreflids-tid.

Store pensa-tid,
influenza-tid.

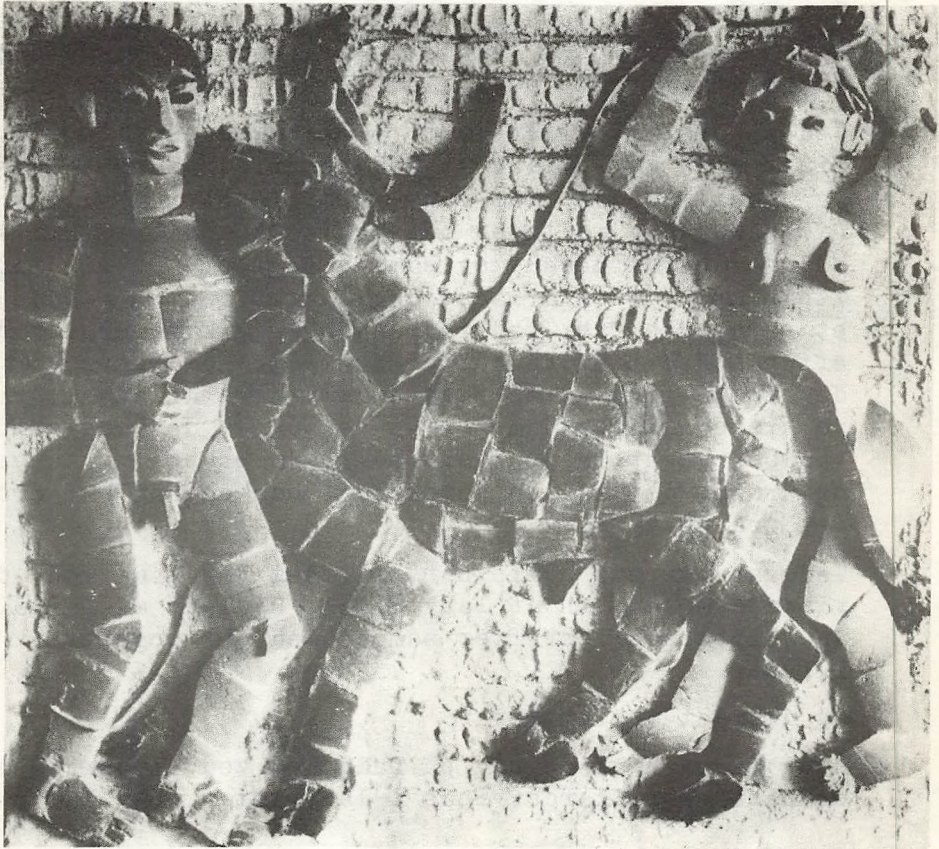
En ven.

Theseus og Ariadne.

De fleste har vel set Henrik Starckes skulptur i forhallen. Der er blevet vekslet mange bemærkninger af vidt forskelligt indhold om den, men hvor mange har egentlig tænkt på, at Starcke kun er en af de sene-
ste i en utallig række af digtere, billedhuggere, malere og komponister, som gennem de sidste 3000 år har udnyttet sagnkredsen om det gamle Athens nationalhelt Theseus?

Det gamle Grækenland var opdelt i en række småstater, og Theseus var "uægte" søn af en græsk kongedatter og havguden Poseidon. Officielt var hans fader imidlertid kong Aigeus i Athen, der dengang stod i afhængighedsforhold til Kreta, hvor kong Minos herskede.

Kong Minos's dronning havde haft et kærlighedsforhold til en tyr, som Poseidon havde sendt hende, og denne forbindelse var resulteret i et uhyre, Minotauros, med menneskekrop og tyrehoved. Kong Minos indespærrede Minotauros i den labyrint, som Daidalos havde bygget for ham efter ægyptisk forbillede.

Som bød for at Athenerne havde dræbt hans søn, lod kong Minos hvert år (eller kun hvert niende?) Athenerne sende sig 7 unge mænd og 7 unge kvinder. De blev lukket inde i labyrinten, hvor de uvægerligt fór vild og blev ædt af Minotauros.

Theseus tilbød nu at ledsage de unge mænd og kvinder til Kreta, og kong Aigeus indvilgede heri og aftalte med ham, at skibet skulle føre røde sejl ved hjemkomsten, hvis Theseus havde dræbt Minotauros. Undervejs besøgte Theseus Poseidons hustru, der skænkede ham den krans af gyldne roser, som elskovsgudinden havde givet hende i bryllupsgave.

Ved ankomsten til Kreta forelsker Theseus sig i kong Minos's datter, Ariadne. Hun gengælder hans følelser og glemmer ganske, at hun er trolovet med vinguden Dionysos. Hun modtager den gyldne krans som kærlighedsgave fra Theseus og sammen begiver de sig ind i labyrinten, idet Ariadne dog binder den ene ende af et garnnøgle fast ved indgangen og vikler nøglet op, efterhånden som de kommer frem. Mørket ruger tæt i de skumle gange, men stråleskæret fra Ariadnes gyldne krans hjælper dem til at se, og da de møder Minotauros, jager Theseus sit sværd i brystet på uhyret og dræber det med en jernkølle, han engang har erobret fra en kæmpe.

Ved garnnøglets hjælp har de fået den ledetråd, der viser dem vej ud af labyrinten. Hjulpet af Daidalos undslipper de derefter sammen med de unge mænd og kvinder.

Og dramaet fortsætter.

Kong Minos hævnedede sig på Daidalos ved at spørre ham og hans søn, Ikaros, inde i labyrinten. Ved hjælp af

fjer, som de klæbede fast med voks, fremstillede de fjerhamme og undslap ved at flyve bort. Ikaros kom under flugten overmodigt for nær til solen, så vokset smeltede, og Ikaros styrtede ned og druknede i det hav, som fik navn efter ham: det ikariske hav.

Theseus og Ariadne kom efter et par svinkeærinder til øen Naxos, hvor gudinden Athene befalede Theseus at forlade Ariadne, da hun jo tilhørte Dionysos. Denne fandt hende på Naxos og slyngede hendes gyldne krans op på himlen, hvor den stadig hænger som stjernebilledet Kronen. Ariadne døde på Naxos af sorg over den mistede Theseus, selv om Rich. Strauss i sin opera "Ariadne på Naxos" vil vide, at hun trøstede sig med Dionysos.

Også Theseus sørgede over at måtte forlade Ariadne, og i sin sorg glemte han ved hjemkomsten at skifte skibets sorte sejl ud med røde. Da Aigeus fik øje på skibet, blev han ude af sig selv af sorg og styrtede sig i havet, som fra da af hedder det ægæiske hav.

Theseus blev konge i Athen og oplevede talrige nye eventyr. Han ægtede senere en anden datter af kong Minos, Phaidra, men også dette forhold endte ulykkeligt. Phaidra forelskede sig i sin stedson og hængte sig af skam over at være blevet forsmået. Misledt af Phaidras efterladte budskab forvoldte Theseus derefter sin uskyldige søns død. Theseus blev som olding fordrevet fra Athen af en demagogisk opkomling. Han søgte tilflugt på øen Skyros, hvis hersker imidlertid dræbte ham af frygt for, at han skulle tage magten.

Intet under at disse myter, som her er gengivet i meget koncentreret form, har kunnet inspirere kunstnere gennem tiderne. Der er jo næsten ikke det menneskelige (eller umenneskelige) træk, som ikke berøres i fortællingerne. - Men, kan man spørge, hvordan opstår dog sådan en samling guddommeligt nonsens? At det skulle være stampet lige op af jorden, er næsten utænkeligt, og det behøver det heller ikke at være.

Omkring år 2000 f.Kr. var Kreta et blomstrende rige,

der beherskede store dele af det østlige Middelhav. Dets storhedstid var omkring 1450 f. Kr., men ca. år 1100 f. Kr. fik denne kretensiske bronzealderkultur en brat ende, formodentlig forvoldt af de til Grækenland indvandrede Ioner og Dorer. Her ligger sikkert spiren til fortællingen om Theseus, der drager til Kreta. Han dræbte nemlig ikke blot Minotauros, der meget vel kan have haft central religiøs betydning (jfr. Valdemars ødelæggelse af Svantevit), men han sænkede også Kretas flåde, der var landets væsentligste militære aktiv.

Labyrinter fandtes flere steder i oldtidens lande, og Kretas kongeslot, Knossos, var meget stort og med en meget usammenhængende og forvirret struktur, så det alene kan have givet ophav til myten om labyrinten på Kreta. Sandsynligvis har labyrinten dog eksisteret som et selvstændigt bygningsværk.

Men Minotauros? Fra vægmalerier i Knossos ved vi, at man i Kreta drev en form for tyrefægtning, hvor unge mennesker af begge køn opførte akrobatiske danse for eller "med" tyre. Dansene har formodentlig været af religiøs eller i hvert fald symbolsk karakter, og i folkeslag, som kun har hørt fjerne rygter om begivenhederne, bliver det så til den menneskeædende Minotauros.

Minotauros er altså en tyregud, som Kreta har overtaget fra de tidligste beboere i Middelhavet, måske endda den samme tyregud, som vi genfinder i danske ord som Tirsdag, Tirslund og måske Tyrrestrup.

Kretas historie er gådefuld. I disse år graves der intensivt, og det ser også ud til, at det omsider er ved at lykkes at knække den nød, som det kretensiske skriftsprog har været. Så gåderne finder måske snart deres løsning, og det kan meget vel reducere ovenstående gisninger til ammestuesnak. De græske myter derimod har en indre værdi, der bevarer dem trods alle naturvidenskabelige forklaringer.

RUNDHØJSKOLEN, forældre- og lærerforeningens blad.

Udkommer 4 gange årligt og tilgår alle hjem med tilknytning til Rundhøjskolen i Holme-Tranbjerg kommune.

Redaktionskomite: T. Maintz Andersen, J. Hansen-Skovmoes, A. Madsen og F. Truelsen (ansvarshavende). Henvendelser vedrørende bladet bedes rettet til F. Truelsen, Dalumvej 10, Højbjerg. (tlf. 14 05 77).